

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра моніторингу довкілля та природокористування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної

роботи

Пантелеймонов А. В.

2020 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

ОСНОВИ ЛАНДШАФТНОГО ДИЗАЙНУ
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший / бакалавр

галузь знань 10 Природничі науки

(шифр і назва)

спеціальність 101 «Екологія»

(шифр і назва)

освітня програма Екологія. Заповідна справа

(шифр і назва)

спеціалізація _____

(шифр і назва)

вид дисципліни вибіркова

(обов'язкова / за вибором)

факультет ІНІ екології

2020/ 2021 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою Навчально-наукового інституту екології

“31” серпня 2020 року, протокол №10

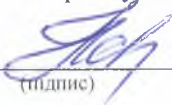
РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Гололобова О.О., кандидат с.-г. наук, доцент, доцент кафедри моніторингу довкілля та природокористування

Програму схвалено на засіданні кафедри моніторингу довкілля та природокористування

Протокол від “31” серпня 2020 року №14

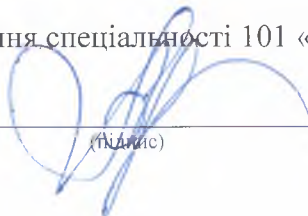
Завідувач кафедри моніторингу довкілля та природокористування

(підпис)

Максименко Н. В.
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з керівником групи забезпечення спеціальності 101 «Екологія»

Керівник групи забезпечення спеціальності 101 «Екологія»

(підпис)

Тітенко Г. В.
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту екології

Протокол від “31” серпня 2020 року №10

Голова науково-методичної комісії Навчально-наукового інституту екології

(підпис)

Максименко Н. В.
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Основи ландшафтного дизайну» складена відповідно до освітньої програми «Екологія» та «Заповідна справа» підготовки бакалавра.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Основи ландшафтного дизайну» є: формування системи знань про історію ландшафтного дизайну, мистецтва створення садів, парків і інших територій, що озеленюють; прищепити вміння бачити, розуміти й створювати прекрасне. Ознайомлення студентів з прийомами формування об'єктів ландшафтного дизайну. Засвоєння студентами особливостей формування середовища сучасного міста, як середового об'єкта з використанням засобів ландшафтного дизайну - рослинності, геопластики, водних пристроїв, малих архітектурних форм та ін.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи ландшафтного дизайну» є:

- забезпечення засвоєння теоретичних і прикладних аспектів історії та естетики садово-паркового мистецтва;
- сформувані уявлення про основні стилі ландшафтного дизайну;
- навчити вмінню бачити, розуміти й створювати прекрасне;
- надати практичні навички формування об'єктів ландшафтного дизайну ;
- ознайомити зі специфікою створення об'єктів ландшафтного дизайну з урахуванням соціальних, містобудівних, природних факторів.

1.3. Кількість кредитів - 3.

1.4. Загальна кількість годин - 90.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-5-й
Семестр	
8-й	8-9-й
Лекції	
24 год.	2 год (8 семестр) 2 год.(9 семестр)
Практичні, семінарські заняття	
12 год.	2 год (8 семестр) 4 год. (9 семестр)
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
54год.	26 год (8 семестр) 54 год. (8 семестр)
Індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Заплановані результати навчання.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня для донесення інформації та власного досвіду.
- Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- Здатність до участі у проведенні досліджень на відповідному рівні.
- Здатність працювати в команді, використовуючи навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- Здатність проводити моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Історія ландшафтного дизайну.

Тема 1. Історія ландшафтного дизайну.

Сади древнього миру. Перші відомості про сади. "Сади Семіраміди". Сади Єгипту. Сади Древнього Ірану. Місце саду в культурі Древньої Греції. Рим: міська цивілізація й виникнення вілли.

Сади Сходу. Мавританські сади. Сади Китаю. Сади Японії. Філософія й поезія саду.

Сади середньовічної Європи. Сади Західної Європи. Типи садів: монастирські, замкові, ботанічні, лікарські.

Сади Відродження. Сади Франції. Класицизм і регулярний парк.

Пейзажний парк у Британії. Західноєвропейські сади кінця XVIII–XX століть. Сади Росії та України XIX–XX століть. Пам'ятка світового садово-паркового мистецтва кінця XVIII—першої половини XIX століть «Софіївка».

Тема 2. Композиційні прийоми формування об'єктів ландшафтного дизайну.

Вибір прийому планування (регулярного або ландшафтного). Виявлення композиційного центру, головних та другорядних висей. Використання ритму, контрасту і нюансу у формуванні ландшафтних об'єктів. Універсальні закони дизайну: композиція, простір і перспектива, форма, лінія, пропорційність і масштабність. Ритм, симетрія й рівновага, домінанта. Колористика. Архітектоніка рослин. Закони рослинних композицій.

Тема 3. Антропогенні засоби створення об'єктів ландшафтного дизайну.

Малі архітектурні форми. Призначення. Класифікація. Декоративне покриття в ландшафтному дизайні. Освітлення об'єктів ландшафтного дизайну.

Розділ 2. Ландшафтний дизайн як засіб гармонізації малого саду та сучасного міста.

Тема 4. Архітектурно-ландшафтне формування малого саду як значимого об'єкту ландшафтного дизайну.

Розміщення котеджу на ділянці та функціональна організація його території. Природні засоби формування об'єктів ландшафтного дизайну.

Вибір асортименту рослин та малих архітектурних форм. Формування художнього образу малого саду. Особливості рішення малого саду з використанням регулярного, ландшафтного та змішаного прийомів планування.

Дендрологічний план ділянки. Прийоми формування міксбордера, альпінарія і рокарія. Прийоми формування рабатки, клумби, бордюру, плодового саду, городу.

Тема 5. Особливості формування середовища сучасного міста, як середового об'єкта з використанням засобів ландшафтного дизайну.

Природа як фактор сталого розвитку міста. "Дух місця". Ландшафтний дизайн як засіб гуманізації середовища проживання. Засоби досягнення індивідуальності міських відкритих

просторів. Рослинність як засіб композиції і фактор екологічної стійкості. Вода і водні пристрої в міському середовищі.

Тема 6. Ландшафтний дизайн та редевелопмент.

Реконструкція засобами ландшафтного дизайну колишніх промислових територій. Парк_Реулли. Сад на даху вокзалу Монпарнас. High Line парк.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Історія ландшафтного дизайну.												
Тема 1. Історія ландшафтного дизайну.	17	6	2			9	17	2				15
Тема 2. Композиційні прийоми формування об'єктів ландшафтного дизайну	13	4				9	13					13
Тема 3. Антропогенні засоби створення об'єктів ландшафтного дизайну	17	4	4			9	17		2			15
Разом за розділом 1	47	14	6			27	47	2	2			43
Розділ 2. Ландшафтний дизайн як засіб гармонізації малого саду та сучасного міста.												
Тема 4. Архітектурно-ландшафтне формування малого саду як значимого об'єкту ландшафтного дизайну.	17	4	4			9	17	2	4			11
Тема 5. Особливості формування середовища сучасного міста, як середовищного об'єкту з використанням засобів ландшафтного дизайну.	15	4	2			9	15					15
Тема 6. Ландшафтний дизайн та редевелопмент	11	2	0			9	11					11
Разом за розділом 2	43	10	6			27	43	2		4		37
Усього годин	90	24	12			54	90	4		6		80

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№	Назва теми	Кількість
---	------------	-----------

з/п		годин
	Тема 1. Садово-паркове мистецтво України XIX—XX століть	2
1.	Тема 4. Ландшафтний дизайн малого саду в малоповерховій забудові.	8
6.	Тема 5. Створення стійких ознак міста. "Дух місця" і пошук засобів досягнення різноманітності.	2
8.	Разом	12

5. Завдання для самостійної роботи

Студент повинен самостійно опрацювати додаткову літературу та скласти опорний конспект.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д.в.	з.в.
1.	Тема 1. Історія ландшафтного дизайну.	9	15
2.	Тема 2. Композиційні прийоми формування об'єктів ландшафтного дизайну.	9	13
3.	Тема 3. Антропогенні засоби створення об'єктів ландшафтного дизайну.	9	15
4.	Тема 4. Архітектурно-ландшафтне формування малого саду як значимого об'єкту ландшафтного дизайну	9	11
5.	Тема 5. Особливості формування середовища сучасного міста, як середового об'єкта з використанням засобів ландшафтного дизайну.	9	15
6.	Тема 6. Ландшафтний дизайн та редевелопмент.	9	11
	Разом	54	80

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено.

7. Методи контролю

В процесі вивчення дисципліни «Основи ландшафтного дизайну» використовуються наступні методи контролю: поточний протягом семестру; контрольних робіт, передбачених навчальним планом, підсумковий семестровий.

Поточний контроль проводиться науково-педагогічним працівником у формі усного опитування або письмового контролю на практичних заняттях та лекціях. Можливо проведення поточного контролю у формі колоквіуму.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання та проводиться в терміни, встановлені графіком навчального процесу і в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою дисципліни.

8. Схема нарахування балів

Поточне тестування та самостійна робота							Залік	Сума	
Розділ 1			Розділ 2			Контрольна робота, передбачена навчальним планом			Разом
T1	T2	T3	T4	T5	T6	1	60	40	100
12	2	14	14	11	1	6			

8.1. Система оцінювання дисципліни «Основи ландшафтного дизайну»

№	Форма навчальної роботи (лекція/практика)	Бали	Теми	Кількість академічних годин
1	Лекція №1	1	Тема 1. Історія ландшафтного дизайну.	2
2	Практична робота №1.	6	Тема 3. Формування композицій зелених насаджень різних об'єктів зеленого будівництва	2
3	Лекція №2	1	Тема 1. Історія ландшафтного дизайну.	2
4	Лекція №3	1	Тема 1. Історія ландшафтного дизайну.	2
5	Практична робота №2.	9	Тема 1. Історія ландшафтного дизайну. Садово-паркове мистецтво України ХІХ—ХХ століть	2
6	Лекція №4	1	Тема 2. Композиційні прийоми формування об'єктів ландшафтного дизайну	2
7	Лекція №5	1	Тема 2. Композиційні прийоми формування об'єктів ландшафтного дизайну	2
8	Практична робота №3.	6	Тема 3. Створення альпінарію	2
9	Лекція №6	1	Тема 3. Антропогенні засоби створення об'єктів ландшафтного дизайну	2
10	Лекція №7	1	Тема 3. Антропогенні засоби створення об'єктів ландшафтного дизайну	2
11	Практична робота №4	6	Тема 4. Квіткове оформлення. Підбір. Комбінації Облаштування клумб під деревами	2
12	Лекція №8	1	Тема 4. Архітектурно-ландшафтне формування малого саду як значимого об'єкту ландшафтного дизайну.	2
13	Лекція №9	1	Тема 4. Архітектурно-ландшафтне формування малого саду як значимого об'єкту ландшафтного дизайну.	2
14	Практична робота №5	6	Тема 4. Види живоplotів. Створення, формування та догляд. Газони. Види. Створення. Догляд.	2
15	Лекція №10	6	Контрольна робота	2
16	Лекція №11	1	Тема 5. Особливості формування середовища сучасного міста, як середового об'єкта з використанням засобів ландшафтного дизайну.	2
17	Практична робота №6	10	Тема 5. Створення стійких ознак міста. "Дух місця" і пошук засобів досягнення різноманітності.	2
18	Лекція №12	1	Тема 6. Ландшафтний дизайн та редевелопмент	2
	Залік	40		

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка для чотирирівневої шкали
--	---------------------------------

протягом семестру, %	оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

9. Рекомендована література

Основна література

1. Крижанівська Н. Я. Основи ландшафтного дизайну: підручник, доповнення. / Н.Я. Крижанівська. - Ростов - на -Дону: Феникс. 2005.-214 с.
2. Сычева А.В. Ландшафтный дизайн. / А.В. Сычева, Н.П. Титова- Минск: Высшая школа. - 1984.-127с.
3. Дормидонтова В.В. История садово-парковых стилей / В. В. Дормидонтова – М.: Архитектура-С, 2004. – 208 с.
4. Гололобова О. О. Основи декоративної дендрології та квітникарства / О. О. Гололобова. — Х. :ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. –104 с.
5. Нефедов В.А. Ландшафтный дизайн и устойчивость среды / В. А. Нефедов — Санкт-Петербург, 2002 г. — 143с.

Допоміжна література

1. Сычева А. В. Архитектурно-ландшафтная среда. - / А.В. Сычева - Минск: Вища школа. - 1982.-158 с.
2. Атаманюк Ю. А. Реконструкция міських зелених насаджень. / Ю.А. Атаманюк, Л.Я. Костюченко, Я.В. Остапенко- К.: Будівельник, 1987. – с. 237.
3. Рандхава М. Сады через века /М. Рандхава: сокр. пер. с англ. Л. Д. Ардашниковой. — М.: Знание, 1981. — 320 с.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення.

1. Б.М. Соколов - История садово-паркового искусства [Електронний ресурс] // Режим доступу: gardenhistory@mail.ru.
2. История садово-паркового искусства [http: \[Електронний ресурс\]](http://studio-verde.ru/history.html) // Режим доступу: [//studio-verde.ru/history.html](http://studio-verde.ru/history.html)